

гану допоможе нам позбутися корупції та безкарності високопосадовців.

Науковий керівник: асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук *Деменчук Марина Олександрівна*.

Гриник Є. О.

студентка 1-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЗОРОСТІ ТА ВІДКРИТОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Державне бюро розслідувань (далі — Бюро) — новостворений правоохоронний орган виконавчої влади в Україні, головною метою якого є припинення, виявлення, запобігання та розкриття злочинів високопосадовців та таких що входять до його повноважень (Про державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 // Відомості Верховної Ради (ВВР). 2016. № 6. Ст. 55).

12 листопада 2015 року було прийнято довгоочікуваний Закон України, який регламентує діяльність Бюро — «Про Державне бюро розслідувань», згідно з яким до підслідності цього органу належить розкриття таких злочинів:

- злочинів проти встановленого порядку несення військової служби тобто військових злочинів;

- злочинів, вчинених службовцями, які займають відповідальне становище відповідно до частини першої статті 9 Закону України «Про Державну службу», особам посади яких відносяться до першої-третьої категорії посад державної служби суддями та/або працівниками правоохоронних органів крім випадків коли ці злочини віднесено до компетенції Національного антикорупційного бюро України;

- злочинів вчинених службовими особами Національного антикорупційного бюро України, керівником Спеціалізованої антикорупційної прокуратури або іншими прокурорами Спеціалізованої антикорупційної прокуратури крім випадків коли досудове розслідування цих злочинів віднесено до підслідності детективів підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України (Звіт про діяльність Державного бюро розслідувань. Грудень 2017 — березень 2018. С. 12).

Для того, щоб діяльність Бюро була більше ефективною, а функції та повноваження покладені на нього виконувались з легкістю та до-

ступністю до широких верств населення, цим Законом передбачений певний ряд засад та принципів, яким бюро зобов'язане слідувати або підтримувати, умови, які б унеможливлювали використання Державного бюро розслідувань для обмеження прав і свобод громадян або з метою повалення конституційного ладу усунення певних органів влади чи перешкоджання їх діяльності. Одним із основних таких принципів, на мою думку, є відкритість та прозорість Бюро для суспільства та демократичного цивільного контролю, підзвітності та підконтрольності визначеним законом державним органам. Задля контролю над діяльністю бюро та виконанням функції нагляду було прийнято рішення затвердити Положення про Раду громадського контролю, яка має стати надійним комунікатором між Бюро та громадськістю. Положенням визначено основні функції правові засади та принципи діяльності Ради права та обов'язки членів та інші організаційні моменти, які забезпечать більш ефективну протидію корупції у вищих органах влади судах і правоохоронних органах, адже це таке питання, до якого Україні слід підходити ширше та більш відповідально.

Оскільки Законом України «Про Державне бюро розслідувань» передбачено, що Рада громадського контролю утворюється задля забезпечення прозорості та цивільного контролю за діяльністю Державного бюро розслідувань, основними її завданнями є: забезпечення прозорості та здійснення цивільного контролю за діяльністю Бюро; сприяння взаємодії Бюро з громадськими об'єднаннями, іншими інститутами громадянського суспільства з питань, пов'язаних з його діяльністю, та сприяння врахуванню Бюро громадської думки під час реалізації покладених на нього завдань.

Порядком формування складу Ради передбачено, що формування цього консультативно-дорадчого органу відбуватиметься на засадах відкритого та прозорого конкурсу шляхом голосування під час проведення установчих зборів, а рішення, в свою чергу, будуть прийматися відкритим голосуванням більшістю її складу що мінімізує ризики здійснення неправомірних дій та прийняття таких рішень які не будуть відповідати інтересам суспільства.

На мою думку, постійний діалог з громадськістю роз'яснення роботи Державного бюро розслідувань мусить бути пріоритетом в його діяльності, адже це попередить та не допустить порушень конституційних прав та свобод людини і громадянина, а також врахує громадську думку з метою зміцнення конституційного порядку в державі.

Тому найефективнішими шляхами комунікації з суспільством та громадськістю будуть такі:

- 1) зустрічі керівництва Бюро з провідними експертами активістами та лідерами громадської думки у вигляді круглого столу та дискусій;

2) залучення представників засобів масової інформації до проведення комунікаційних кампаній Бюро з населенням України з метою утвердження авторитету держави та зміцнення правопорядку;

3) комунікація керівництва та працівників Державного бюро розслідувань зі ЗМІ шляхом надання їх інтерв'ю участі у прес-конференціях;

4) організація та забезпечення проведення працівниками Бюро особистого прийому громадян а також впровадження функціонування «гарячої лінії» та електронної пошти для отримання своєчасних повідомлень про скоєння кримінальних правопорушень підслідних Бюро (Бусол О. Закон України «Про Державне бюро розслідувань» // Громадська думка про правотворення: інформаційно-аналітичний бюлетень на базі оперативних матеріалів. 2016. № 10 (113), червень. — С. 21).

Можна зробити висновок, що лише за умов дотримання Положення про Раду громадського контролю, Закону України «Про державне бюро розслідувань» та інших нормативно-правових актів, відповідно до яких діє Бюро, а також залучення громадської думки до прийняття важливих рішень його діяльність буде дійсно корисною та ефективною, а найголовніше правомірною такою, що не буде порушувати прав і свобод честі і гідності громадян. Державне бюро розслідувань відіграє важливу роль у житті українського суспільства, саме тому його працівникам слід відповідально ставитись до своїх обов'язків та діяти неупереджено відкрито й справедливо, і тоді шанс на створення міцної держави зросте.

Науковий керівник: асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук ***Кісліцина Ірина Олександрівна.***

Гринишина Є. В.

студентка 1-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ: УДОСКОНАЛЕННЯ ФУНКЦІЙ

Початок функціонування Державного бюро розслідувань в Україні (далі — ДБР) має довгу та суперечливу передісторію. Спочатку такий орган було передбачено в новому Кримінальному процесуальному кодексі України, а саме: його положеннями було закріплено, що